

ISSN 1306-0015 • EISSN 1306-6278

PubMed ve
Web of Science'ta
indekslenmektedir.

TÜRK PEDIATRI ARŞİVİ

TURKISH ARCHIVES of PEDIATRICS

Cilt Volume 53 Sayı Issue 3 Eylül September 2018

Oto enjektörlerin pratik uygulama basamakları

Practical application steps of auto injector

Topal ve ark.; Malatya, Ankara, Mersin, İstanbul, Eskişehir, Samsun, Türkiye

Şişmanlık gelişimini etkileyen risk etmenleri

Risk factors affecting obesity development

Yıldırım ve Uskun.; Isparta, Türkiye

Raporlama kılavuzlarının kullanımı

Use of reporting guidelines

Karadağ Öncel ve Ark.; Ankara, Türkiye

TÜRK. PEDIATRİ ARŞİVİ

TURKISH ARCHIVES of PEDIATRICS

Kurucu / Founder

Sezai Bedrettin Tümay

İstanbul Üniversitesi-Cerrahpaşa, Cerrahpaşa Tıp Fakültesi, İstanbul, Türkiye / Istanbul University-Cerrahpaşa, Cerrahpaşa School of Medicine, İstanbul, Turkey

Türk Pediatri Kurumu Derneği Adına Sahibi / Owner on behalf of Turkish Pediatric Association
Zekeriyya Mehmet Vural

İstanbul Üniversitesi-Cerrahpaşa, Cerrahpaşa Tıp Fakültesi, İstanbul, Türkiye / Istanbul University-Cerrahpaşa, Cerrahpaşa School of Medicine, İstanbul, Turkey

Sorumlu Yazı İşleri Müdürü / Responsible Manager

Ayşe Güler Eroğlu

İstanbul Üniversitesi-Cerrahpaşa, Cerrahpaşa Tıp Fakültesi, İstanbul, Türkiye / Istanbul University-Cerrahpaşa, Cerrahpaşa School of Medicine, İstanbul, Turkey

Baş Editör / Editor in Chief

Ayşe Güler Eroğlu

İstanbul Üniversitesi-Cerrahpaşa, Cerrahpaşa Tıp Fakültesi, İstanbul, Türkiye / Istanbul University-Cerrahpaşa, Cerrahpaşa School of Medicine, İstanbul, Turkey

Editörler / Editors

Andreas Gerber-Grote

*Zürich Uygulamalı Bilimler Üniversitesi, Sağlık Meslek Yüksekokulu, Winterthur, İsviçre
Zurich University of Applied Sciences, School of Health Professions, Winterthur, Switzerland*

Berthold Koletzko

*Münih Ludwig-Maximilians Üniversitesi, Dr. von Hauner Çocuk Hastanesi, Münih, Almanya
Ludwig-Maximilians-Universität Munich, Dr. Von Hauner Children's Hospital, Munich, Germany*

Cem Akın

*Michigan Üniversitesi Tıp Fakültesi, Michigan, ABD
University of Michigan Medical School, Michigan, USA*

Cezmi A. Akdiş

*Zürich Üniversitesi, İsviçre Alerji ve Astım Araştırma Enstitüsü, Davos, İsviçre
University of Zurich, Swiss Institute of Allergy and Asthma Research, Davos, Switzerland*

Eli Somekh

*Tel-Aviv Üniversitesi, Sackler Tıp Fakültesi, Tel-Aviv, İsrail; Wolfson Tıp Merkezi, Holon, İsrail
Tel-Aviv University, Sackler Faculty of Medicine, Tel-Aviv, Israel; Wolfson Medical Center, Holon, Israel*

Ethem Erginöz

*İstanbul Üniversitesi-Cerrahpaşa, Cerrahpaşa Tıp Fakültesi, İstanbul, Türkiye
İstanbul University-Cerrahpaşa, Cerrahpaşa School of Medicine, İstanbul, Turkey*

Haluk Çokuğraş

*İstanbul Üniversitesi-Cerrahpaşa, Cerrahpaşa Tıp Fakültesi, İstanbul, Türkiye
İstanbul University-Cerrahpaşa, Cerrahpaşa School of Medicine, İstanbul, Turkey*

Hilary Hoey

*Dublin Üniversitesi Trinity Koleji, Dublin, İrlanda
The University of Dublin Trinity College, Dublin, Ireland*

Hilmi Apak

*İstanbul Üniversitesi-Cerrahpaşa, Cerrahpaşa Tıp Fakültesi, İstanbul, Türkiye
İstanbul University-Cerrahpaşa, Cerrahpaşa School of Medicine, İstanbul, Turkey*

Ida Giardino

*Foggia Üniversitesi, Klinik ve Deneysel Tıp Anabilim Dalı, Tıp Laboratuvarı Araştırma Merkezi, Foggia, İtalya
University of Foggia, Department of Clinical and Experimental Medicine, Research Center of Laboratory Medicine, Foggia, Italy*

Jochen H. Ehrich

*Hannover Tıp Fakültesi Çocuk Hastanesi, Hannover, Almanya
Hannover Medical School Children's Hospital, Hannover, Germany*

Leyla Seymurovna Namazova-Baranova

*Federal Devlet Bütçe Enstitüsü, Çocuk Sağlığı Bilim Merkezi, Moskova, Rusya
Federal State Budgetary Institution, Scientific Centre of Children's Health, Moscow, Russia*

Massimo Pettoello-Mantovani

*Foggia Üniversitesi, Çocuk Araştırma Merkezi, Foggia, İtalya
University of Foggia, Pediatric Research Center, Foggia, Italy*

Mehmet Satar

*Çukurova Üniversitesi Tıp Fakültesi, Adana, Türkiye
Çukurova University School of Medicine, Adana, Turkey*

Mübeccel Akdiş

*Zürich Üniversitesi, İsviçre Alerji ve Astım Araştırma Enstitüsü, Davos, İsviçre
University of Zurich, Swiss Institute of Allergy and Asthma Research, Davos, Switzerland*

Müjgan Alikasıfoğlu

*Altunizade Acıbadem Hastanesi, İstanbul
Altunizade Acıbadem Hospital, İstanbul, Turkey*

Nihat Sapan

*Uludağ Üniversitesi Tıp Fakültesi, Bursa, Türkiye
Uludağ University School of Medicine, Bursa, Turkey*

Olcay Evliyaoğlu

*İstanbul Üniversitesi-Cerrahpaşa, Cerrahpaşa Tıp Fakültesi, İstanbul, Türkiye
İstanbul University-Cerrahpaşa, Cerrahpaşa School of Medicine, İstanbul, Turkey*

Sema Saltık

*İstanbul Üniversitesi-Cerrahpaşa, Cerrahpaşa Tıp Fakültesi, İstanbul, Türkiye
İstanbul University-Cerrahpaşa, Cerrahpaşa School of Medicine, İstanbul, Turkey*

Tufan Kutlu

*İstanbul Üniversitesi-Cerrahpaşa, Cerrahpaşa Tıp Fakültesi, İstanbul, Türkiye
İstanbul University-Cerrahpaşa, Cerrahpaşa School of Medicine, İstanbul, Turkey*

TÜRK. PEDIATRİ ARŞİVİ

TURKISH ARCHIVES of PEDIATRICS

Yayın Kurulu / Editorial Board

Ahmet Arvas

İstanbul Üniversitesi-Cerrahpaşa, Cerrahpaşa Tıp Fakültesi, İstanbul, Türkiye
İstanbul University-Cerrahpaşa, Cerrahpaşa School of Medicine, İstanbul, Turkey

Emel Gür

İstanbul Üniversitesi-Cerrahpaşa, Cerrahpaşa Tıp Fakültesi, İstanbul, Türkiye
İstanbul University-Cerrahpaşa, Cerrahpaşa School of Medicine, İstanbul, Turkey

Ertuğrul Kıyıkam

İstanbul Üniversitesi-Cerrahpaşa, Cerrahpaşa Tıp Fakültesi, İstanbul, Türkiye
İstanbul University-Cerrahpaşa, Cerrahpaşa School of Medicine, İstanbul, Turkey

Gül Nihal Özdemir

İstanbul Üniversitesi-Cerrahpaşa, Cerrahpaşa Tıp Fakültesi, İstanbul, Türkiye
İstanbul University-Cerrahpaşa, Cerrahpaşa School of Medicine, İstanbul, Turkey

Mine Özdil

İstanbul Üniversitesi-Cerrahpaşa, Cerrahpaşa Tıp Fakültesi, İstanbul, Türkiye
İstanbul University-Cerrahpaşa, Cerrahpaşa School of Medicine, İstanbul, Turkey

Nur Canpolat

İstanbul Üniversitesi-Cerrahpaşa, Cerrahpaşa Tıp Fakültesi, İstanbul, Türkiye
İstanbul University-Cerrahpaşa, Cerrahpaşa School of Medicine, İstanbul, Turkey

Bilimsel Kurul / Scientific Board

Ahmet Faik Öner

Yüzyüncü Yıl Üniversitesi Tıp Fakültesi, Van, Türkiye
Yüzyüncü Yıl University School of Medicine, Van, Turkey

Aliye Fügen Çokuğraş

İstanbul Üniversitesi Cerrahpaşa Tıp Fakültesi, İstanbul, Türkiye
İstanbul University Cerrahpaşa School of Medicine, İstanbul, Turkey

Alp Özkan

İstanbul Üniversitesi-Cerrahpaşa, Cerrahpaşa Tıp Fakültesi, İstanbul, Türkiye
İstanbul University-Cerrahpaşa, Cerrahpaşa School of Medicine, İstanbul, Turkey

Alphan Cura

Ege Üniversitesi Tıp Fakültesi, İzmir, Türkiye
Ege University School of Medicine, İzmir, Turkey

Ayhan Gazi Kalaycı

Ondokuz Mayıs Üniversitesi Tıp Fakültesi, Samsun, Türkiye
Ondokuz Mayıs University School of Medicine, Samsun, Turkey

Ayşe Neslihan Tekin

Eskişehir Osmangazi Üniversitesi Tıp Fakültesi, Eskişehir, Türkiye
Eskişehir Osmangazi University School of Medicine, Eskişehir, Turkey

Ayşe Selimoğlu

İnönü Üniversitesi Tıp Fakültesi, Malatya, Türkiye
İnönü University School of Medicine, Malatya, Turkey

Banş Korkmaz

İstanbul Üniversitesi-Cerrahpaşa, Cerrahpaşa Tıp Fakültesi, İstanbul, Türkiye
İstanbul University-Cerrahpaşa, Cerrahpaşa School of Medicine, İstanbul, Turkey

Betül Acunaş

Trakya Üniversitesi Tıp Fakültesi, Edirne, Türkiye
Trakya University School of Medicine, Edirne, Turkey

Beyhan Tüysüz

İstanbul Üniversitesi-Cerrahpaşa, Cerrahpaşa Tıp Fakültesi, İstanbul, Türkiye
İstanbul University-Cerrahpaşa, Cerrahpaşa School of Medicine, İstanbul, Turkey

Birgül Kirel

Eskişehir Osmangazi Üniversitesi Tıp Fakültesi, Eskişehir, Türkiye
Eskişehir Osmangazi University School of Medicine, Eskişehir, Turkey

Bumin Dündar

Kâtip Çelebi Üniversitesi Tıp Fakültesi, İzmir, Türkiye
Katip Çelebi University School of Medicine, İzmir, Turkey

Cengiz Candan

İstanbul Medeniyet Üniversitesi Göztepe Eğitim ve Araştırma Hastanesi, İstanbul, Türkiye
İstanbul Medeniyet University Göztepe Training and Research Hospital, İstanbul, Turkey

Cenk Büyükkunal

İstanbul Üniversitesi-Cerrahpaşa, Cerrahpaşa Tıp Fakültesi, İstanbul, Türkiye
İstanbul University-Cerrahpaşa, Cerrahpaşa School of Medicine, İstanbul, Turkey

Emin Ünüvar

Okan Üniversitesi Hastanesi, İstanbul, Türkiye
Okan University Hospital, İstanbul, Turkey

Erdal İnce

Ankara Üniversitesi Tıp Fakültesi, Ankara, Türkiye
Ankara University School of Medicine, Ankara, Turkey

Ergin Çiftçi

Ankara Üniversitesi Tıp Fakültesi, Ankara, Türkiye
Ankara University School of Medicine, Ankara, Turkey

Figen Akalın

Marmara Üniversitesi Pendik Eğitim Araştırma Hastanesi, İstanbul, Türkiye
Marmara University Pendik Training and Research Hospital, İstanbul, Turkey

TÜRK. PEDIATRİ ARŞİVİ

TURKISH ARCHIVES of PEDIATRICS

Bilimsel Kurul / Scientific Board

Frédéric Gottrand

Hôpital J de Flandre CHRU de Lille,
Lille, Fransa
Hôpital J de Flandre CHRU de Lille, Lille, France

Funda Öztunç

İstanbul Üniversitesi-Cerrahpaşa, Cerrahpaşa
Tıp Fakültesi, İstanbul, Türkiye
*İstanbul University-Cerrahpaşa, Cerrahpaşa
School of Medicine, İstanbul, Turkey*

Halit Çam

İstanbul Üniversitesi-Cerrahpaşa, Cerrahpaşa
Tıp Fakültesi, İstanbul, Türkiye
*İstanbul University-Cerrahpaşa, Cerrahpaşa
School of Medicine, İstanbul, Turkey*

Haluk Emir

İstanbul Üniversitesi-Cerrahpaşa, Cerrahpaşa
Tıp Fakültesi, İstanbul, Türkiye
*İstanbul University-Cerrahpaşa, Cerrahpaşa
School of Medicine, İstanbul, Turkey*

Hasan Yüksel

Celal Bayar Üniversitesi Tıp Fakültesi, Manisa,
Türkiye
*Celal Bayar University School of Medicine,
Manisa, Turkey*

İlknur Arslanoğlu

Düzce Üniversitesi Tıp Fakültesi, Düzce,
Türkiye
*Düzce University School of Medicine, Düzce,
Turkey*

Joan-Carles Suris

Institute Universitaire de Médecine Sociale et
Préventive, Lozan, İsviçre
*Institute Universitaire de Médecine Sociale et
Préventive, Lozan, Switzerland*

Lale Sever

İstanbul Üniversitesi-Cerrahpaşa, Cerrahpaşa
Tıp Fakültesi, İstanbul, Türkiye
*İstanbul University-Cerrahpaşa, Cerrahpaşa
School of Medicine, İstanbul, Turkey*

Manuel Moya

Miguel Hernandez Üniversitesi, Pediatri
Anabilim Dalı, Alicante, İspanya
*Pediatric Department at the University Miguel
Hernandez in Alicante, Spain*

Levent Saltık

İstanbul Üniversitesi-Cerrahpaşa, Cerrahpaşa
Tıp Fakültesi, İstanbul, Türkiye
*İstanbul University-Cerrahpaşa, Cerrahpaşa
School of Medicine, İstanbul, Turkey*

Mehmet Vural

İstanbul Üniversitesi-Cerrahpaşa, Cerrahpaşa
Tıp Fakültesi, İstanbul, Türkiye
*İstanbul University-Cerrahpaşa, Cerrahpaşa
School of Medicine, İstanbul, Turkey*

Mesiha Ekim

Ankara Üniversitesi Tıp Fakültesi, Ankara,
Türkiye
*Ankara University School of Medicine, Ankara,
Turkey*

Metin Karaböcüoğlu

Memorial Şişli Hastanesi, İstanbul, Türkiye
Memorial Şişli Hospital, İstanbul, Turkey

Mine Çalışkan

İstanbul Üniversitesi İstanbul Tıp Fakültesi,
İstanbul, Türkiye
*İstanbul University İstanbul School of Medicine,
İstanbul, Turkey*

Murat Tutanç

Bursa Yüksek İhtisas Eğitim ve Araştırma
Hastanesi, Bursa, Türkiye
*Bursa Higher Specialization Training and
Research Hospital, Bursa, Turkey*

Mustafa Akçam

Süleyman Demirel Üniversitesi Tıp Fakültesi,
Isparta, Türkiye
*Süleyman Demirel University School of Medicine,
Isparta, Turkey*

Münevver Türkmen

Adnan Menderes Üniversitesi Tıp Fakültesi,
Aydın, Türkiye
*Adnan Menderes University School of Medicine,
Aydın, Turkey*

Nafiye Urgancı

Şişli Hamidiye Etfal Eğitim ve Araştırma
Hastanesi, İstanbul, Türkiye
*Şişli Hamidiye Etfal Training and Research
Hospital, İstanbul, Turkey*

Necla Akçakaya

İstanbul Üniversitesi-Cerrahpaşa, Cerrahpaşa
Tıp Fakültesi, İstanbul, Türkiye
*İstanbul University-Cerrahpaşa, Cerrahpaşa
School of Medicine, İstanbul, Turkey*

Nil Arısoy

İstanbul Üniversitesi-Cerrahpaşa, Cerrahpaşa
Tıp Fakültesi, İstanbul, Türkiye
*İstanbul University-Cerrahpaşa, Cerrahpaşa
School of Medicine, İstanbul, Turkey*

Nilgün Köksal

Uludağ Üniversitesi Tıp Fakültesi, Bursa,
Türkiye
*Uludağ University School of Medicine, Bursa,
Turkey*

Olivier Goulet

Hôpital Necker-Enfants Malades, Paris,
Fransa
Hôpital Necker-Enfants Malades, Paris, France

Osman Bülent Zülfiakar

İstanbul Üniversitesi-Cerrahpaşa, Cerrahpaşa Tıp
Fakültesi, İstanbul, Türkiye
*İstanbul University-Cerrahpaşa, Cerrahpaşa
School of Medicine, İstanbul, Turkey*

Ömer Faruk Beşer

Okmeydanı Eğitim Araştırma Hastanesi,
İstanbul, Türkiye
*Okmeydanı Training and Research Hospital,
İstanbul, Turkey*

Oya Ercan

İstanbul Üniversitesi-Cerrahpaşa, Cerrahpaşa
Tıp Fakültesi, İstanbul, Türkiye
*İstanbul University-Cerrahpaşa, Cerrahpaşa
School of Medicine, İstanbul, Turkey*

Osman Faruk Şenyüz

İstanbul Üniversitesi-Cerrahpaşa, Cerrahpaşa
Tıp Fakültesi, İstanbul, Türkiye
*İstanbul University-Cerrahpaşa, Cerrahpaşa
School of Medicine, İstanbul, Turkey*

Oğuz Dursun

Akdeniz Üniversitesi Tıp Fakültesi,
Antalya, Türkiye
*Akdeniz University School of Medicine,
Antalya, Turkey*

Özgür Kasapçopor

İstanbul Üniversitesi-Cerrahpaşa, Cerrahpaşa
Tıp Fakültesi, İstanbul, Türkiye
*İstanbul University-Cerrahpaşa, Cerrahpaşa
School of Medicine, İstanbul, Turkey*

Özlem Süoğlu

İstanbul Üniversitesi İstanbul Tıp Fakültesi,
İstanbul Türkiye
*İstanbul University İstanbul School of Medicine,
İstanbul, Turkey*

Raşit Vural Yağcı

Ege Üniversitesi Tıp Fakültesi, İzmir, Türkiye
Ege University School of Medicine, İzmir, Turkey

TÜRK. PEDIATRİ ARŞİVİ

TURKISH ARCHIVES of PEDIATRICS

Bilimsel Kurul / Scientific Board

Reha Artan

Akdeniz Üniversitesi Tıp Fakültesi, Antalya,
Türkiye
*Akdeniz University School of Medicine, Antalya,
Turkey*

Rejin Kebudi

İstanbul Üniversitesi-Cerrahpaşa, Cerrahpaşa
Tıp Fakültesi, İstanbul, Türkiye
*İstanbul University-Cerrahpaşa, Cerrahpaşa
School of Medicine, İstanbul, Turkey*

Sadık Akşit

Ege Üniversitesi Tıp Fakültesi, İzmir, Türkiye
Ege University School of Medicine, İzmir, Turkey

Salim Çalışkan

İstanbul Üniversitesi-Cerrahpaşa, Cerrahpaşa
Tıp Fakültesi, İstanbul, Türkiye
*İstanbul University-Cerrahpaşa, Cerrahpaşa
School of Medicine, İstanbul, Turkey*

Serpil Uğur Baysal

Dokuz Eylül Üniversitesi Tıp Fakültesi, İzmir,
Türkiye
*Dokuz Eylül University School of Medicine, İzmir,
Turkey*

Sevgi Mir

Ege Üniversitesi Tıp Fakültesi, İzmir, Türkiye
Ege University School of Medicine, İzmir, Turkey

Sevinç Emre

İstanbul Üniversitesi İstanbul Tıp Fakültesi,
İstanbul, Türkiye
*İstanbul University İstanbul School of Medicine,
İstanbul, Turkey*

Sultan Kavuncuoğlu

Kanuni Sultan Süleyman Eğitim ve Araştırma
Hastanesi, İstanbul, Türkiye
*Kanuni Sultan Süleyman Training and Research
Hospital, İstanbul, Turkey*

Tiraje Celkan

İstanbul Üniversitesi-Cerrahpaşa, Cerrahpaşa
Tıp Fakültesi, İstanbul, Türkiye
*İstanbul University-Cerrahpaşa, Cerrahpaşa
School of Medicine, İstanbul, Turkey*

Tümer Türkbay

Gülhane Eğitim ve Araştırma Hastanesi,
Ankara, Türkiye
*Gülhane Training and Research Hospital, Ankara,
Turkey*

Tülay Erkan

Altunizade Acıbadem Hastanesi, İstanbul,
Türkiye
Altunizade Acıbadem Hospital, İstanbul, Turkey

Vildan Ertekin

Atakent Acıbadem Hastanesi, İstanbul, Türkiye
Atakent Acıbadem Hospital, İstanbul, Turkey

Yıldız Perk

İstanbul Üniversitesi-Cerrahpaşa, Cerrahpaşa
Tıp Fakültesi, İstanbul, Türkiye
*İstanbul University-Cerrahpaşa, Cerrahpaşa
School of Medicine, İstanbul, Turkey*

Yunus Söylet

İstanbul Üniversitesi-Cerrahpaşa, Cerrahpaşa
Tıp Fakültesi, İstanbul, Türkiye
*İstanbul University-Cerrahpaşa, Cerrahpaşa
School of Medicine, İstanbul, Turkey*

Yücel Taştan

İstanbul Üniversitesi-Cerrahpaşa, Cerrahpaşa
Tıp Fakültesi, İstanbul, Türkiye
*İstanbul University-Cerrahpaşa, Cerrahpaşa
School of Medicine, İstanbul, Turkey*

Zafer Kurugöl

Ege Üniversitesi Tıp Fakültesi, İzmir, Türkiye
Ege University School of Medicine, İzmir, Turkey

Zehra Aycan

Yıldırım Beyazıt Üniversitesi Tıp Fakültesi,
Ankara, Türkiye
*Yıldırım Beyazıt University School of Medicine,
Ankara, Turkey*

Publisher / Yayıncı
İbrahim KARA

Publication Director / Yayın Yönetmeni
Ali ŞAHİN

Finance and Administration / Mali ve İdari İşler
Zeynep YAKIŞIRER

Deputy Publication Director / Yayın Yönetmeni Yardımcısı
Gökhan ÇİMEN

Editorial Development / Editöryel Geliştirme
Gizem KAYAN

Publication Coordinators / Yayın Koordinatörleri
Betül ÇİMEN
Özlem ÇAKMAK

Okan AYDOĞAN
İrem DELİÇAY
Büşra PARMAKSIZ
Nergis KALKAN
Arzu YILDIRIM

Project Assistants / Proje Asistanları
Ecenur ASLİM
Neslihan KÖKSAL
Cansu ASLAN

Graphics Department / Grafik Departmanı
Ünal ÖZER
Deniz DURAN

İletişim / Contact:

Adres / Address: Büyükdere Cad.
105/9 34394 Mecidiyeköy, Şişli, İstanbul
Telefon / Phone: +90 212 217 17 00
Faks / Fax: +90 212 217 22 92
E-posta / E-mail: info@avesyayincilik.com

Yayın Türü: Yerel Süreli
Basım Tarihi: Eylül 2018
Basım Yeri: Matsis Matbaa Hizmetleri San. ve Tic.Ltd.
Şti, Tevfikbey Mah., Dr. Ali Demir Cad. No: 51,
34290 Sefaköy - İSTANBUL
Telefon: +90 212 624 21 11

TÜRK. PEDIATRİ ARŞİVİ

TURKISH ARCHIVES of PEDIATRICS

Amaç ve Kapsam

Türk Pediatri Arşivi, Türk Pediatri Kurumu Derneği'nin bilimsel içerikli resmi yayın organı olup, çocuk sağlığı ve hastalıkları içerikli, Türkçe ve İngilizce dillerinde yayın yapan, bağımsız ve önyargısız hakemlik (peer-review) ilkelerine dayanan uluslararası süreli bir dergidir. Dergi Mart, Haziran, Eylül ve Aralık aylarında olmak üzere yılda dört sayı yayınlanmakta, ilaveten Türk Pediatri Kongresi için bir ek sayı çıkarılmaktadır.

Hedef kitlesi tıp akademisyenleri, uzman hekimler, asistanlar ve tıp öğrencileri olan derginin amacı; temel ve klinik bilimlerle ilgili üst düzey özgün araştırmaları yayınlamaktır. Ayrıca, editör görüşü, editöre mektup, nadir karşılaşılan olguları ve hekimlerin sürekli tıp eğitimine katkı yapacak olan yazıları da yayınlamaktadır. Derlemeler sadece davetli öğretim üyeleri tarafından hazırlanmaktadır.

Türk Pediatri Arşivi, PubMed Central, Web of Science-Emerging Sources Citation Index, TÜBİTAK ULAKBİM TR Dizin, EMBASE, SCOPUS, DOAJ, HINARI, EBSCO, CINAHL, Index Copernicus ve GALE tarafından dizinlenmektedir.

Editöryel işlemlerin uygulanması ve etik politikaların takibinde, International Committee of Medical Journal Editors (ICMJE), World Association of Medical Editors (WAME), Council of Science Editors (CSE), European Association of Science Editors (EASE) ve Committee on Publication Ethics (COPE) kılavuzlarına uygun hareket edilmektedir.

Dergide yayınlanacak olan yazılar www.turkpediatriarsivi.com web sayfası üzerinden gönderilmelidir. Yazım Kuralları, teknik bilgiler ve diğer gerekli formlara bu sayfadan erişilebilir. Gönderilen yazıların içeriği yazarların sorumluluğundadır.

Türk Pediatri Arşivi'nin mali giderleri Türk Pediatri Kurumu tarafından karşılanmaktadır. Derginin web sayfasına reklam verilebilecek olup bu konuyla ilgili başvurular AVES'e yapılmalıdır.

Derginin isim hakkı ve yayınlanan tüm içeriklerin ulusal ve uluslararası telif hakları Türk Pediatri Kurumu'na aittir. Bilimsel eserlerde kaynak göstermek dışında herhangi bir elektronik ya da fiziksel ortamda tekrar kullanımı, elektronik gönderim, basım, dağıtım ve benzeri yöntemlerle çoğaltımı için Türk Pediatri Kurumu'ndan izin alınmalıdır.

Baş Editör: Prof. Dr. Ayşe Güler EROĞLU

Adres: İstanbul Üniversitesi-Cerrahpaşa, Cerrahpaşa Tıp Fakültesi, Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Anabilim Dalı, İstanbul, Türkiye

Telefon/Faks: 0212 632 86 33

E-posta: info@turkpediatri.org.tr

Web sayfası: www.turkpediatriarsivi.com

Yayıncı: AVES

Adres: Büyükdere Cad. 105/9 34394 Mecidiyeköy, Şişli, İstanbul

Telefon: 0212 217 17 00

Faks: 0212 217 22 92

E-posta: info@avesyayincilik.com

Web sayfası: avesyayincilik.com

TÜRK. PEDIATRİ ARŞİVİ

TURKISH ARCHIVES of PEDIATRICS

Aims and Scope

Turkish Archives of Pediatrics is the official publication organ of Turkish Pediatrics Association. The journal is an international scientific periodical which implements the independent, unbiased peer-review model, publishes content on pediatric health and diseases and its publication languages are both Turkish and English. Turkish Archives of Pediatrics is published four times a year on March, June, September and December and publishes a supplementary issue for Turkish Pediatrics Congress.

The journal's target audience includes academicians, expert physicians, assistants and medical students. The journal aims to publish high quality research papers on basic and clinical sciences. Turkish Archives of Pediatrics also publishes editorial comments, letters to the editor, rare case reports and content which would contribute to the continuing medical education of physicians. Review articles can only be prepared by academicians upon an invitation.

Turkish Archives of Pediatrics is indexed in PubMed Central, Web of Science-Emerging Sources Citation Index, TUBITAK ULAK-BIM TR Index, EMBASE, SCOPUS, DOAJ, HINARI, EBSCO, CINAHL, Index Copernicus and GALE.

Editorial processes and ethical policies of the journal are in accordance with the guidelines of International Committee of Medical Journal Editors (ICMJE), World Association of Medical Editors (WAME), Council of Science Editors (CSE), European Association of Science Editors (EASE) and Committee on Publication Ethics (COPE).

Manuscripts should be submitted via the journal's web page available at www.turkpediatriarsivi.com. Instructions to authors, technical information and other necessary forms are also available on the journal's webpage. The authors are responsible of the content of their submissions.

Financial expenses of the journal are covered by Turkish Pediatrics Association. The journal's web page is available for advertising. For queries regarding advertisement, the publisher of the journal, AVES should be contacted.

Turkish Pediatrics Association owns the royalty and national and international copyright of all content published in the journal. Other than citing the scientific material, permission should be obtained from Turkish Pediatrics Association for electronic submission, printing, distribution, any kind of reproduction and reutilization of the materials in electronic format or as printed media.

Editor in Chief: Prof. Ayşe Güler EROĞLU

Address: Department of Pediatrics, İstanbul University-Cerrahpaşa, Cerrahpaşa School of Medicine, İstanbul, Turkey

Phone/Fax: +90 212 632 86 33

E-mail: info@turkpediatri.org.tr

Web page: www.turkpediatriarsivi.com

Publisher: AVES

Address: Büyükdere Cad. 105/9 34394 Mecidiyeköy, Şişli, İstanbul, Turkey

Phone: +90 212 217 17 00

Fax: +90 212 217 22 92

E-mail: info@avesyayincilik.com

Web page: avesyayincilik.com

TÜRK. PEDIATRİ ARŞİVİ

TURKISH ARCHIVES of PEDIATRICS

Yazarlara Bilgi

Türk Pediatri Arşivi, Türk Pediatri Kurumu Derneği'nin resmi yayın organıdır. Dergi bağımsız, önyargısız ve çift-kör hakemlik ilkelerine uygun olarak yayın yapan uluslararası, süreli, açık erişimli bir yayın olarak Mart, Haziran, Eylül ve Aralık aylarında olmak üzere yılda dört sayı yayınlanmakta, ilave olarak Türk Pediatri Kongresi için bir ek sayı çıkarılmaktadır.

Dergi pediatri alanında yapılan özgün araştırmaları, olgu sunumu, derleme, editöryel yorum ve editöre mektup türü yazıları yayınlamaktadır.

Türk Pediatri Arşivi Türkçe ve İngilizce dillerinde yayın yapmaktadır. Dergi arşivi www.turkpediatriarsivi.com adresi üzerinden ücretsiz olarak araştırmacıların ve okuyucuların erişimine açıktır.

Yazı kabulü www.turkpediatriarsivi.com adresinden ulaşılabilecek internet üzerinden makale kabul ve değerlendirme sistemi üzerinden yapılmaktadır. Sistem dışı yollardan gönderilen yazılar değerlendirme sürecine alınmayacaktır.

Dergimizin Türkçesi basılı olarak, Türkçe ve İngilizcesi elektronik olarak yayınlanmaktadır. Değerlendirilmesi için gönderilen yazılar Türkçe, İngilizce ya da hem Türkçe hem İngilizce olarak kabul edilmektedir. Türkçe gelen yazılar, yayına kabul edildikten sonra dergi tarafından İngilizce'ye; İngilizce yazılar yayına kabul edildikten sonra dergi tarafından Türkçe'ye çevrilecektir.

Gönderilen yazıların daha önce başka bir elektronik ya da basılı ortamda sunulmamış ya da yayınlanmamış olması gerekir. Daha önce başka bir dergiye gönderilen ancak yayına kabul edilmeyen yazılar hakkında yayın kuruluna yazının gönderim aşamasında bilgi verilmelidir. Toplantılarda sunulan yazılar için, organizasyonun tam adı, tarihi, şehri ve ülkesi belirtilmelidir.

Yazarlar, yazının değerlendirmesinden başlayarak, ulusal ve uluslararası yasalar çerçevesindeki her türlü telif haklarını dergiye devrederler. Bunun için tüm yazarlar tarafından imzalanan Yayın Hakkı Devir Formu yazının sisteme yüklenmesi aşamasında sisteme yüklenmeli ve dergiye ayrıca gönderilmelidir. Yazılarda kullanılan metin, tablo, şekil, resim ve her türlü içeriğin ulusal ve uluslararası telif haklarına konu olabilecek mali ve hukuki sorumluluğu yazarlara aittir.

Yazarlık haklarına uygun davranmak, hayalet ve "lütuf" yazarlığa imkan tanımamak için Yazar Katkı Formu sorumlu yazar tarafından doldurulmalı ve makale yükleme aşamasında sisteme yüklenmelidir.

Araştırmalara yapılan her türlü yardım ve diğer desteklerin alındığı kişi ve kuruluşlar yayın kuruluna beyan edilmeli ve çıkar çatışmasıyla ilgili durumları açıklamak amacıyla ICMJE Potansiyel Çıkar Çatışmaları Bildirim Formu doldurulmalıdır.

Yazıların formatı dergi kurallarına ve International Committee of Medical Journal Editors (ICMJE) tarafından hazırlanan ICMJE-Recommendations for the Conduct, Reporting, Editing and Publication of Scholarly Work in Medical Journals (updated in December 2017 - www.icmje.org) kurallarına göre düzenlenmeli, sunumu ise uluslararası kılavuzlara uygun olmalıdır. Randomize çalışmalar CONSORT, gözlemsel çalışmalar STROBE, tanısal değerli çalışmalar STARD, sistematik derleme ve meta-analizler PRISMA, hayvan deneyli çalışmalar ARRIVE ve randomize olmayan davranış ve halk sağlığıyla ilgili çalışmalar TREND kılavuzlarına uyumlu olmalıdır.

Deneyisel ve klinik çalışmalar, ilaç araştırmaları ve bazı olgu sunumları için WMA Declaration of Helsinki-Ethical Principles for Medical Research Involving Human Subjects ve Guide for the Care and Use of Laboratory Animals çerçevesinde hazırlanmış etik kurul raporu gerekmektedir. Etik kurul onay raporu taranarak sisteme yüklenmelidir. Deneyisel çalışmaların sonuçlarını bildiren yazılarda, çalışmanın yapıldığı kişilere uygulanan yöntemlerin niteliği tümüyle açıklandıktan sonra, onaylarının alındığına ilişkin bir açıklamaya metin içinde yer verilmelidir. Hayvanlar üzerinde yapılan çalışmalarda ağrı, acı ve rahatsızlık verilmemesi için yapılanlar açık bir şekilde belirtilmelidir. Hasta onamları, etik kurulun adı, onay belgesinin numarası ve tarihi, tam metin dosyasında yer alan Gereç ve Yöntemler başlığı altına yazılmalıdır.

Yayınlanmak üzere Türk Pediatri Arşivi'ne gönderilen yazıların ön değerlendirmeleri dergi yayın kurulu tarafından yürütülür. Aşırma, kopya ve tekrarlanan yayın denetimleri de bu aşamada yapılır. Bu türden etik sorunların tespiti halinde Committee on Publication Ethics (COPE) kılavuzları çerçevesinde işlem yapılacaktır. Ön değerlendirme sürecinden geçen yazılar inceleme için çift-kör yöntemle en az iki hakeme gönderilir. Hakemler, yazının konusuyla ilgili uluslararası dizinde yayınları ve atıfları olan bağımsız uzmanlar arasından seçilmektedir. Araştırmalar, sistematik derlemeler ve meta-analiz yazıları ayrıca istatistik kontrolünden geçirilmektedir. Yazarlar, metinde büyük bir değişiklik yapılmaması şartıyla, Editörler tarafından gerekli görülen düzeltmelerin yapılmasını kabul ederler.

Yazılar yayına kabul edildikten sonra yazar listesine ekleme, çıkarma ya da isim sırasında değişiklik yapılamaz.

Yazı ana dosyaları Microsoft Office Word programı kullanarak hazırlanmalı ve türlerine göre aşağıdaki yapıda düzenlenmelidir.

Özgün Araştırma: Özet, Türkçe ve İngilizce dillerinde; Amaç, Gereç ve Yöntemler, Bulgular, Çıkarımlar alt başlıklarını içerecek şekilde hazırlanmalı, 250 kelimedenden uzun olmamalıdır. Anahtar sözcükler, National Library of Medicine (NLM) tarafından hazırlanan Medical Subject Headings (MeSH) terimleri arasından seçilmeli, en az üç, en fazla 10 adet ile sınırlandırılmalı, Türkçe ve İngilizce olarak özetin hemen altına yazılmalıdır. Ana metin; Giriş, Gereç ve Yöntemler, Bulgular, Tartışma alt başlıklarını içermeli, 3 000 kelime ile sınırlı tutulmalıdır. Kaynak listesi ve Tablolara ana dosyanın

TÜRK. PEDIATRİ ARŞİVİ

TURKISH ARCHIVES of PEDIATRICS

sonunda yer verilmeli, Şekil ve Resimler JPEG ya da TIFF formatında sisteme yüklenmelidir. Kaynakların 50 adet ile sınırlı olması kabul edilebilirlik açısından genellikle yeterlidir.

İstatistiksel çözümleme, tıbbi dergilerdeki istatistik verilerini bildirme kurallarına göre yapılmalıdır (Altman DG, Gore SM, Gardner MJ, Pocock SJ. Statistical guidelines for contributors to medical journals. Br Med J 1983; 7; 1489-93). İstatistiksel çözümlemenin sunumu Gereç ve Yöntemler bölümü içerisinde ayrı bir alt başlık altında yapılmalı ve kullanılan yazılım kesinlikle tanımlanmalıdır. Araştırma makalelerinde örneklem sayısına karar verilirken yapılan hesaplamaların belirtilmesi gerekir. Sürekli değişkenlerin karşılaştırılmasında parametrik testler kullanıldığı zaman, verilerin ortalamaya±standart sapmalarıyla bildirilmesi gerekir. Parametrik olmayan testler için de ortanca (en düşük-en yüksek) ya da ortanca (25 ve 75. persantil) değerleri olarak bildirilmesi gerekir. İleri ve karmaşık istatistiksel çözümlenmelerde, göreceli risk (RR-Relative Risk), olasılık (OR-Odds Ratio) ve tehlike (HR-Hazard Ratio) oranları, güven aralıkları (Confidence Intervals) ve p değerleri ile desteklenmelidir.

Uzmanından Yorum: Dergide yayınlanan bir araştırmanın, o konunun bir uzmanı ya da üst düzeyde değerlendirme yapan hakemi tarafından kısaca yorumlandığı yazılardır. Yazarları, dergi tarafından seçilip davet edilir. Özet, anahtar sözcükler kullanılmaz. En fazla bir tablo ve şekil içermelidir. Tam metin, alt başlıksız, en fazla 1 500 sözcük, kaynaklar ise 15 adet ile sınırlandırılmıştır.

Derleme: Konusunda birikimi olan yazarlar dergi tarafından derleme yazmak üzere davet edilir. Derlemede özet Türkçe ve İngilizce dillerinde, alt başlıklara ayrılmamış olarak en fazla 250 kelime olacak şekilde yazılır. Anahtar sözcükler National Library of Medicine (NLM) tarafından hazırlanan Medical Subject Headings (MeSH) terimleri arasından seçilmeli ve en az üç, en fazla 10 adet ile sınırlandırılmalıdır. Ana metin; Giriş, Klinik ve Araştırma Etkileri ve Sonuç bölümlerini içermeli, en fazla 4 000 kelimedenden oluşmalı, kaynaklar ise 75 adet ile sınırlandırılmalıdır.

Yayınlanmış bir kaynaktan alınarak yeniden kullanılacak olan görsellerin özgün versiyonlarının basılı ya da elektronik kopyasına uygun atıflar yapılmalı ve telif hakkı sahibinden (yayıncı, dergi ya da yazarlar) alınan izin dergiye gönderilmelidir.

Olgu Sunumu: Olgu sunumu türünde yazılar için sınırlı sayıda yer ayrılmakta ve sadece ender görülen, tanı ve tedavide güçlük gösteren hastalıklarla ilgili olan, yeni bir yöntem öneren, kitaplarda yer verilmeyen bilgileri yansıtan, ilgi çekici ve öğretici özelliği olan olgular yayına kabul edilmektedir. Özet alt başlıklara ayrılmamalı ve 150 kelimeyi geçmemelidir. Özetinde genel bilgiler değil olgu anlatılmalıdır. Anahtar sözcükler National Library of Medicine (NLM) tarafından hazırlanan Medical Subject Headings (MeSH) terimleri arasından seçilmeli ve en az üç, en fazla 10 adet ile sınırlandırılmalıdır. Ana metin; Giriş, Olgu ve Tartışma alt başlıklarını içermeli, kaynaklar ve tablolar ana dosyada sunulmalı, şekiller ve resimler JPEG ya da TIFF formatında sisteme yüklenmelidir. Olgu sunumu türündeki yazıların ana metinleri 1 600 kelimedenden uzun olmamalı, kaynaklar en fazla 10 adet ile sınırlandırılmalıdır. Olgu sunumu türündeki makaleler için hasta(lar)dan ya da hastanın ebeveynlerinden bilgilendirilmiş yazılı hasta onamı alınması zorunludur.

Editöre Mektup: Dergide daha önce yayınlanan bir yazının önemini, gözden kaçan bir ayrıntısını ya da eksik kısımlarını tartışan yazı türüdür. Ayrıca derginin kapsamına giren alanlarda okurların ilgisini çekebilecek konular ve özellikle eğitici olgular hakkında da Editöre Mektup formatında yazılar yayınlanabilir. Okuyucular da yayınlanan yazılar hakkında yorum içeren Editöre Mektup formatında yazılarını sunabilirler. Özet, anahtar sözcük kullanılmaz. En fazla bir tablo ve şekil içermelidir. Ana metin 500 kelimedenden uzun olmamalı, kaynaklar ise beş adet ile sınırlandırılmalıdır. Hakkında mektup yazılan yayına ait cilt, yıl, sayı, sayfa numaraları, yazı başlığı ve yazarların adları açık bir şekilde belirtilmeli, kaynak listesinde yazılması ve metin içinde atıfta bulunulmalıdır.

Özel Kurallar

Çift-kör hakem değerlendirmesinin yapılabilmesi için dergiye gönderilen yazı dosyaları ve görseller kör olmalı, bir kurum ya da kişiyi işaret edecek bilgileri içermemelidir.

Türkçe ve İngilizce başlık ve kısa başlıklarda cümlelerin ilk harfi büyük, diğer tüm harfler küçük olmalıdır. Başlıkta eğer “:” dan sonra cümle geliyorsa ilk harfi büyük, cümle gelmiyor ise küçük harfle yazılmalıdır. Cümle rakam ile başlamamalıdır. Dört ve üzeri haneli sayılarda binlik basamaklar arasında boşluk bırakılmalıdır [Örn: 1 000 000]. Çift haneli sayılar, metin içinde rakamla, tek haneli sayılar ise yazıyla verilmelidir. Ancak değerleri belirten ifadelerde tek haneler rakamla verilmelidir (Örn: 1 cm). Metin içinde ve tablolarda yüzdelik değerler virgülden sonra iki basamak, p değerleri virgülden sonra üç basamak olarak verilmelidir.

Tüm tablo, şekil, resim ve diğer görseller ana metnin içinde geçiş sıralarına uygun şekilde, ardışık olarak numaralandırılmalı, hasta, doktor ve kurum adları görülmeyecek şekilde düzenlenmelidir. Tablolar Microsoft Office Word dosyası içinde Tablo Ekle komutu kullanılarak hazırlanmalı ve ana metin içinde kaynak listesinin sonrasında sunulmalıdır. Tablolar JPEG, TIFF ya da diğer görsel formatlarda gönderilmemelidir. Mikroskopik şekillerde açıklayıcı bilgilere ek olarak, büyütme oranı ve kullanılan boyama tekniği de belirtilmelidir. Görseller sisteme minimum 300 DPI çözünürlükte yüklenmelidir. Şekillerde kullanılan çizgiler yayın hazırlığı aşamasında yeniden boyutlandırma sırasında meydana gelecek bozulmaları engellemek amacıyla yeterli kalınlıkta olmalıdır. Tablo genişlikleri dokuz ya da 18 cm olmalıdır. Çizimlerin uzmanlarca yapılması daha uygundur. Gri renkler kullanılmamalıdır. Tablolarda kullanılan kısaltmalar tablo altlarında alfabetik sıraya göre tanımlanmalıdır. Tablo dipnotlarında üst simge harfler kullanılmamalıdır.

TÜRK. PEDIATRİ ARŞİVİ

TURKISH ARCHIVES of PEDIATRICS

Tablo ve şekil başlıklarında ve tablonun yazı içinde anılmasında Roma rakamları kullanılmamalıdır. Metin, tablo ve şekillerde kullanılan ondalık sayılar, Türkçe bölümlerde virgül ile İngilizce bölümlerde ise nokta ile ayrılmalıdır. Özellikle tablolar, metni açıklayıcı ve kolay anlaşılır hale getirecek biçimde hazırlanmalı ve metnin tekrarı niteliğinde olmamalıdır. Yazılarda üç boyutlu şekil kullanılmamalıdır. İlaç isimleri etken madde adlarıyla yazılmalı, yazılım, tıbbi malzeme ve aygıt isimlerinde marka ve firma adı ile, şehir ve ülke bilgisi ana metin içerisinde sağlanmalıdır.

Kısaltmalar

Özette kısaltma kullanılmamalıdır. Kısaltmalar ana metinde ilk kullanımda tanımlanmalı, kısaltma tanımının ardından parantez içerisinde verilmelidir.

Kaynaklar

Kaynaklar metin içindeki geçiş sırasına göre numaralandırılmalıdır. Yalnızca yayınlanmış ya da yayınlanmak üzere kabul edilmiş ve güncel çalışmalar kullanılmalıdır. Kaynak seçiminde son 10 yıl içerisinde yayınlanmış yayınlara öncelik verilmesi gönderilen yazıların değerlendirme sürecinde yayın kurulu tarafından olumlu karşılanacaktır. Ulaşılması mümkün olmayan ve veritabanlarında indekslenmeyen kaynaklar kullanılmamalıdır. Dergi adları National Library of Medicine formatına uygun olarak kısaltılmalıdır (Patrias K. Citing medicine: the NLM style guide for authors, editors, and publishers [Internet]. 2nd ed. Wendling DL, technical editor. Bethesda (MD): National Library of Medicine (US); 2007 - [updated 2011 Sep 15; cited Year Month Day]. Available from: <http://www.nlm.nih.gov/citingmedicine>). Altı ya da daha az yazarlı kaynaklarda tüm isimler yazılmalı, yazar sayısı altıyı aştığında ise, ilk üç yazarın adı yazılarak arkasından Türkçe kaynaklarda "ve ark.", İngilizce kaynaklarda "et al." ifadesi eklenmelidir. Kaynakların yazım şekli ve noktalamalar aşağıdaki örneklere uygun olmalıdır.

Dergi: Benseler SM, Bargman JM, Feldman BM, et al. Acute renal failure in paediatric systemic lupus erythematosus: treatment and outcome. *Rheumatology (Oxford)* 2009; 48: 176-82.

Kitap bölümü: Sherry S. Detection of thrombi. In: Strauss HE, Pitt B, James AE, editors. *Cardiovascular Medicine*. St Louis: Mosby; 1974.p.273-85.

Tek yazarlı kitap: Cohn PF. Silent myocardial ischemia and infarction. 3rd ed. New York: Marcel Dekker; 1993.

Yazar olarak editör(ler): Norman IJ, Redfern SJ, editors. *Mental health care for elderly people*. New York: Churchill Livingstone; 1996.

Toplantıda sunulan yazı: Bengissson S. Sothemin BG. Enforcement of data protection, privacy and security in medical informatics. In: Lun KC, De-goulet P, Piemme TE, Rienhoff O, editors. *MEDINFO 92.Proceedings of the 7th World Congress on Medical Informatics*; 1992 Sept 6-10; Geneva, Switzerland. Amsterdam: North-Holland; 1992.p.1561-5.

Bilimsel ya da teknik rapor: Smith P. Golladay K. Payment for durable medical equipment billed during skilled nursing facility stays. Final report. Dallas (TX) Dept. of Health and Human Services (US). Office of Evaluation and Inspections: 1994 Oct. Report No: HHSIGOE 169200860.

Tez: Kaplan SI. Post-hospital home health care: the elderly access and utilization (dissertation). St. Louis (MO): Washington Univ. 1995.

Yayına kabul edilmiş ancak henüz basılmamış yazılar: Leshner AI. Molecular mechanisms of cocaine addiction. *N Engl J Med* In press 2014.

Erken Çevrimiçi Yayın: Aksu HU, Ertürk M, Gül M, Uslu N. Successful treatment of a patient with pulmonary embolism and biatrial thrombus. *Anadolu Kardiyol Derg* 2012 Dec 26. doi: 10.5152/akd.2013.062. [Epub ahead of print]

Elektronik formatta yayınlanan yazı: Morse SS. Factors in the emergence of infectious diseases. *Emerg Infect Dis (serial online)* 1995 Jan-Mar (cited 1996 June 5): 1(1): (24 screens). Available from: URL: <http://www.cdc.gov/ncidod/EID/cid.htm>.

Değerlendirme aşamasındaki yazıların güncel durumuna ve dergiyle ilgili diğer bilgilere www.turkpediatriarsivi.com adresinden ulaşılabilir. Ayrıca her türlü konuda aşağıdaki iletişim bilgileri kullanarak dergiyle bağlantı kurulabilir.

Baş Editör: Prof. Dr. Ayşe Güler EROĞLU

Adres: İstanbul Üniversitesi-Cerrahpaşa, Cerrahpaşa Tıp Fakültesi, Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Anabilim Dalı, İstanbul, Türkiye

Telefon/Faks: 0212 632 86 33

E-posta: info@turkpediatri.org.tr

Web sayfası: www.turkpediatriarsivi.com

Yayıncı: AVES

Adres: Büyükdere Cad. 105/9 34394 Mecidiyeköy, Şişli, İstanbul

Telefon: 0212 217 17 00

Faks: 0212 217 22 92

E-posta: info@avesyayincilik.com

Web sayfası: avesyayincilik.com

TÜRK. PEDIATRİ ARŞİVİ

TURKISH ARCHIVES of PEDIATRICS

Instructions for Authors

The Turkish Archives of Pediatrics is the official publication organ of the Turkish Pediatric Association. The journal is an international open access periodical published in accordance with independent, unbiased, double blind peer review principles. The Turkish Archives of Pediatrics is published 4 times a year on March, June, September and December and publishes a supplementary issue for the Turkish Pediatrics Congress.

The Turkish Archives of Pediatrics publishes original articles, case reports, review articles, editorial comments and letters to the editor prepared in fields of pediatrics.

The publication languages of the Turkish Archives of Pediatrics are both Turkish and English. The journal's archive is available online for researchers and readers at www.turkpediatriarsivi.com, free of charge.

Manuscripts can only be submitted through the journal's online manuscript submission and evaluation system, available at www.turkpediatriarsivi.com. Manuscripts submitted via any other medium will not be evaluated.

The Turkish version of our journal is published both in print and electronically. Its English version is published electronically. The articles sent for evaluation are being accepted in Turkish, in English or both in Turkish and in English. The articles sent in Turkish will be translated to English by the journal after being accepted for publication. The articles sent in English will be translated to Turkish by the journal after being accepted for publication.

Manuscripts submitted for evaluation should not be previously presented or published in an electronic or printed medium. The editorial board should be informed of manuscripts that have been submitted to another journal for evaluation and rejected for publication. Manuscripts that have been presented at a meeting should be submitted with detailed information on the organization including the name, date and location of the organization.

The authors transfer all copyrights of their manuscripts within the scope of local and international laws to the journal as of submission. For this purpose, a copyright transfer form should be signed by all contributing authors and a scanned version of the form should be submitted with the manuscript. The wet signed version of the form should be posted to the Editorial Office. The financial and legal responsibilities of a manuscript, including the text, tables, images and any other content that may be subject to international or local copyrights belong to the authors.

Authorship contribution form should be filled in by the corresponding author and a signed and scanned version should be submitted during manuscript submission process in order to act appropriately to authorship rights and prevent ghost or honorary authorship.

Any financial grants or other support received for the study from individuals or institutions should be disclosed to the Editorial Board and to disclose potential conflicts of interest ICMJE Potential Conflict of Interest Disclosure Form should be filled in and submitted.

The manuscripts should be prepared in accordance with ICMJE-Recommendations for the Conduct, Reporting, Editing and Publication of Scholarly Work in Medical Journals (updated in December 2017 - <http://www.icmje.org/icmje-recommendations.pdf>) and presented in accordance with international guidelines. Authors are required to prepare manuscripts in accordance with CONSORT guidelines for randomized research studies, STROBE guidelines for observational original research studies, STARD guidelines for studies on diagnostic accuracy, PRISMA guidelines for systematic reviews and meta-analysis, ARRIVE guidelines for experimental animal studies and TREND guidelines for non-randomized public behavior.

An approval of research protocols by Ethics Committee in accordance with international agreements (Helsinki Declaration of 1975, revised 2008, "Guide for the care and use of laboratory animals - www.nap.edu/catalog/5140.html) is required for experimental, clinical and drug studies and some case reports. The ethics committee approval report should be screened and loaded into the system. In manuscripts reporting the results of an experimental study, it should be stated within the main text that the patients were informed in detail about the treatment technique and that the patient's consent was obtained. For studies carried out on animals, the measures taken to prevent pain and suffering of the animals should be stated clearly. Information on patient consent, name of the ethics committee and the ethics committee approval number should also be stated in the materials and methods section of the manuscript.

Pre-evaluation checks of each submission are carried out by the Editorial Board. Manuscripts are scanned for plagiarism and duplication at this stage. If an ethical problem is detected regarding plagiarism and duplication, the Editorial Board will act in accordance with the Committee on Publication Ethics (COPE). Manuscripts that pass this stage are assigned to at least two double blind peer-reviewers. Reviewers are selected among independent experts who have published publications in the international literature on the submission subject and received considerable amount of citations. Research articles, systematic reviews and meta-analysis manuscripts are also reviewed by a biostatistician. By submitting a manuscript to the journal, authors accept that the editor may implement changes on their manuscripts as long as the main idea of the manuscript is not interfered with.

Once a manuscript is accepted for publication, the author list of the manuscript can't be altered.

Manuscripts should be prepared using Microsoft Word software and should be structured in accordance with the rules below depending on their type.

Original Article: The abstract should be submitted in both English and Turkish; should be structured with Aim, Material and Methods, Results and Conclusions subheadings and should not be longer than 250 words. Key words should be concordant with National Library of Medicine (NLM) Medical Subject Headings (MeSH) vocabulary terms and there should be at least three terms and the number should be limited with 10. Key words should be listed below the abstract both in Turkish and English. The main text should be structured with Introduction, Materials and Methods,

TÜRK. PEDIATRİ ARŞİVİ

TURKISH ARCHIVES of PEDIATRICS

Results and Conclusions subheadings and should be limited to 3 000 words. Reference list and tables should be located at the end of the main document, images should be submitted in .JPG and .TIFF formats. Number of cited references should be limited with 50.

Statistical analysis should be performed in accordance with the guidelines on reporting statistics in medical journals (Altman DG, Gore SM, Gardner MJ, Pocock SJ. Statistical guidelines for contributors to medical journals. *Br Med J* 1983; 7; 1489-93.). Presentation of the statistical analysis should be included under a separate title in the Material and Methods part and the software used for analysis should be defined. The calculation made when deciding the sample size should be specified in research articles. In comparison of continuous variables, the data should be expressed as Mean $\pm$ Standard Deviation when parametric tests are used and as Median and range (Minimum-Maximum) or Median and interquartile range (25th and 75th percentiles) when non-parametric tests are used. In advanced and complex analyses, relative risk (RR), odds ratio (OR) and hazard ratio (HR) should be supported with confidence interval (CI) and p values.

Expert's Opinion: These are the manuscripts that are prepared by experts in their area in order to comment on an article which is published in the journal's current or previous issues. These experts are selected and invited by the journal. An abstract or key words are not required for Expert's Opinions. However, a table or/and a figure can be included in the submission. The main text should not be structured with subheadings and should not be longer than 1 500 words. The number of references should be limited to 15.

Review: Review articles are solicited by the Editorial Board from authors who are experts in their field of study. The abstract should be submitted in both English and Turkish; should be unstructured and should not be longer than 250 words. Key words should be concordant with the National Library of Medicine (NLM) Medical Subject Headings (MeSH) vocabulary terms and there should be at least 3 terms and the number should be limited with 10. Key words should be listed below the abstract both in Turkish and English. The main text should be structured with Introduction, Clinic, Research Effects and Conclusions subheadings and should be limited to 4 000 words. The number of cited references should be limited with 75.

If a previously published image is used, its original version (both printed and online) should be cited properly and the permission obtained from the copyright holder (publisher, journal or author) to reproduce the material should be submitted to the journal.

Case Reports: The journal allocates a limited space for case reports in each issue. Only case reports that make an original contribution to the literature, have an educative purpose, or offer a new method for treating rare clinical diseases which are difficult to diagnose and treat are considered for publication. The abstract should be unstructured and should not be longer than 150 words. The case should be described in the abstract rather than general information. The key words should be concordant with the National Library of Medicine (NLM) Medical Subject Headings (MeSH) vocabulary terms and there should be at least 3 terms and the number should be limited with 10. The main text should be structured with Introduction, Case and Conclusions subheadings. References and tables should be presented in the main document and the images should be submitted through the submission system in .TIFF or JPEG formats. The main text should not be longer than 1 600 words and the number of references cited should be limited to 10. Written informed consent must be obtained from the patient(s) or the legal guardian of the patient(s) for each case report.

Letters to the Editor: These type of manuscripts discuss the importance, an overlooked detail or a missing point of a previously published manuscript. In addition to these, letters to the editor can be prepared on a subject within the scope of the journal that may draw the readers' attention, especially on educative cases. Readers can also submit their opinions on published material in "letter to the editor" format. An abstract or keywords are not required with this type of manuscripts. Letters to the editor can include a table and/or a figure. The main text should not be longer than 500 words and the number of references cited should be limited to 5. Proper citation of the study including the letter's subject, the authors' names, title, publication year, volume and page numbers is required.

Special Considerations

Submitted manuscript files should be blind in order to ensure a double blind review process. Information that may indicate an individual or institution should be excluded from the manuscript files.

The first letter should be capital and all the other letters should be small letters in the Turkish and English titles and short titles. If a sentence follows ":", in the title, the first letter should be capital. If no sentence follows, the first letter should be small letter. The sentence should not start with a number. In numbers with four or more digits, a space should be left between thousands (for example: 1 000 000). Double digits should be expressed as numbers in the text and digits should be expressed as lettering. However, digits should be written in numbers in expressions specifying values (for example: 1 cm). In the text and tables, percentage values should be expressed as two digits after comma and p values should be expressed as three digits after comma.

All tables, figures, graphs and other visual media must be numbered in order of citation within the text and must not disclose the names of the patients, doctors or institutions. Tables must be prepared in a Microsoft Office Word document using "Insert Table" command and be placed at the end of the references section in the main document. Tables should not be submitted in JPEG, TIFF or other visual formats. In microscopic images, magnification and staining techniques must be specified in addition to figure captions. All images should be in high resolution with minimum 300 dpi. Lines in the graphs must be in adequate thickness, so that loss of details is minimal, if reduction is needed during press. The table width must be 9 cm or 18 cm. It would be more appropriate if the drawings are prepared by professionals. Gray color should be avoided. Abbreviations used in tables must be defined in alphabetical order at the bottom of the tables. Letters should be consecutive and alphabetical in the tables' footnotes. Upper symbol letters should

TÜRK. PEDIATRİ ARŞİVİ

TURKISH ARCHIVES of PEDIATRICS

be used in table footnotes. Roman numerals should be avoided while numbering the Tables and Figures, or while citing the tables in the text. Decimal points in the text, tables and figures should be separated by comma in Turkish sections and by dots in English sections. Particularly, tables should be explanatory for the text and should not duplicate the data given in the text. 3D graphs should be avoided. Double digit numbers should be stated in numerals, while single digit numbers should be written out in text. However, if a single digit number indicates a value it should be stated in numerals.

Pharmaceuticals should be specified with their generic names, and medical products and devices should be identified with brand name and company name, city and country.

Abbreviations

Abbreviations should not be used in the abstract. All acronyms and abbreviations should be defined at first use in the main text. The abbreviation should be stated in parenthesis following the definition.

References

References should be numbered in the order they are cited. Only published data or manuscripts accepted for publication and recent data should be included. Citing publications that are published in the last 10 years will help manuscripts in a positive way during the evaluation process. Inaccessible data sources and those not indexed in any database should be omitted. Titles of journals should be abbreviated in accordance with the Index Medicus-NLM Style (Patrias K. Citing medicine: the NLM style guide for authors, editors, and publishers [Internet]. 2nd ed. Wendling DL, technical editor. Bethesda (MD): National Library of Medicine (US); 2007 - [updated 2011 Sep 15; cited Year Month Day] (<http://www.nlm.nih.gov/citingmedicine>). All authors should be listed if an article has six or less authors; if an article has more than six authors, first six authors are listed and the rest is represented by "et al." in Turkish articles and by "et al." in English articles. Reference format and punctuation should be as shown in the following examples.

Journal: Muller C, Buttner HJ, Peterson J, Roskomun H. A randomized comparison of clopidogrel and aspirin versus ticlopidine and aspirin after placement of coronary artery stents. *Circulation* 2000; 101: 590-3.

Book Section: Sherry S. Detection of thrombi. In: Strauss HE, Pitt B, James AE, editors. *Cardiovascular Medicine*. St Louis: Mosby; 1974.p.273-85.

Books with Single Author: Cohn PF. *Silent myocardial ischemia and infarction*. 3rd ed. New York: Marcel Dekker; 1993.

Editor(s) as author: Norman IJ, Redfern SJ, editors. *Mental health care for elderly people*. New York: Churchill Livingstone; 1996.

Conference Proceedings: Bengissson S. Sothemin BG. Enforcement of data protection, privacy and security in medical informatics. In: Lun KC, Degoulet P, Piemme TE, Rienhoff O, editors. *MEDINFO 92. Proceedings of the 7th World Congress on Medical Informatics*; 1992 Sept 6-10; Geneva, Switzerland. Amsterdam: North-Holland; 1992.p.1561-5..

Scientific or Technical Report: Smith P, Golladay K. Payment for durable medical equipment billed during skilled nursing facility stays. Final report. Dallas (TX) Dept. of Health and Human Services (US). Office of Evaluation and Inspections: 1994 Oct. Report No: HHSIGOE 169200860.

Thesis: Kaplan SI. *Post-hospital home health care: the elderly access and utilization (dissertation)*. St. Louis (MO): Washington Univ. 1995.

Manuscripts accepted for publication, not published yet: Leshner AI. *Molecular mechanisms of cocaine addiction*. *N Engl J Med* In press 1997.

Epub ahead of print Articles: Aksu HU, Ertürk M, Gül M, Uslu N. Successful treatment of a patient with pulmonary embolism and biatrial thrombus. *Anadolu Kardiyol Derg* 2012 Dec 26. doi: 10.5152/akd.2013.062. [Epub ahead of print]

Manuscripts published in electronic format: Morse SS. Factors in the emergence of infectious diseases. *Emerg Infect Dis (serial online)* 1995 Jan-Mar (cited 1996 June 5): 1(1): (24 screens). Available from: URL: [http:// www.cdc.gov/ncidod/EID/cid.htm](http://www.cdc.gov/ncidod/EID/cid.htm).

The latest status of the submitted manuscripts and other information about the journal can be accessed at www.turkpediatriarsivi.com. Furthermore, contact details of the Editorial Office and Publisher are provided below for correspondence with the journal in every respect.

Editor in Chief: Prof. Ayşe Güler EROĞLU

Address: Department of Pediatrics, İstanbul University-Cerrahpaşa, Cerrahpaşa School of Medicine, İstanbul, Turkey

Phone/Fax: 0212 632 86 33

E-mail: info@turkpediatri.org.tr

Web page: www.turkpediatriarsivi.com

Publisher: AVES

Address: Büyükdere Cad. 105/9 34394 Mecidiyeköy, Şişli, İstanbul, Turkey

Phone: 0212 217 17 00

Fax: 0212 217 22 92

E-mail: info@avesyayincilik.com

Web page: avesyayincilik.com

TÜRK. PEDIATRİ ARŞİVİ

TURKISH ARCHIVES of PEDIATRICS

İçindekiler / Contents

Editörden / Editorial

- 133 Dünya emzirme haftası nedeniyle Türkiye’de emzirmeye bakış
Overview of breastfeeding in Turkey in consideration of World Breastfeeding Week
Müjgan Alikışifoğlu; İstanbul, Türkiye

Derleme / Review

- 134 Emzirme sorunları ve sorunlara ilişkin yapılan girişimler: Türkiye’de yapılan çalışmalara dayalı bir sistematik derleme
Breastfeeding problems and interventions performed on problems: systematic review based on studies made in Turkey
Zekiye Karaçam, Müge Sağlık; Aydın, Türkiye

Özgün Araştırmalar / Original Articles

- 149 Türkiye’de daha önce kullanılan adrenalin oto enjektörünün (EpiPen) ve güncel olarak var olan adrenalin oto enjektörünün (Penepin) pratik uygulama basamaklarının karşılaştırılması: çok merkezli bir çalışma
Comparison of practical application steps of the previously used adrenaline auto injector in Turkey (EpiPen) and the currently available adrenaline auto injector (Penepin): a multi-center study
Erdem Topal, Hacer İlbilge Ertoy Karagöl, Özlem Yılmaz, Mustafa Arga, Burcu Köksal, Özlem Özbek Yılmaz, Hülya Anıl, Koray Harmancı, Şeyhan Kutluğ, Fadıl Öztürk, Hasan Cem Razi, İpek Türkteş, Mehmet Sadık Demirsoy, Arzu Bakırtaş; Malatya, Ankara, Mersin, İstanbul, Eskişehir, Samsun, Türkiye
- 155 Lise öğrencilerinde şişmanlık gelişimini etkileyen risk etmenleri: toplum tabanlı bir olgu kontrol çalışması
Risk factors affecting obesity development in high school students: a community based case-control study
Serdar Yıldırım, Ersin Uskun; Isparta, Türkiye
- 163 Çocuk hekimlerinin bilimsel araştırmaların raporlama kılavuzlarının kullanımı ile ilgili bilgi ve farkındalığı: kesitsel bir çalışma
Knowledge and awareness of optimal use of reporting guidelines in paediatricians: A cross-sectional study
Eda Karadağ Öncel, Sevgen Tanır Başaranoğlu, Kübra Aykaç, Ayça Kömürlüoğlu, Alkım Öden Akman, Sibel Kıran; Ankara, Türkiye

TÜRK. PEDIATRİ ARŞİVİ

TURKISH ARCHIVES of PEDIATRICS

169 Çocukluk çağı şişmanlığında kilo vermede etkili sosyodemografik ve klinik etmenler
Effective sociodemographic and clinical factors in weight loss in childhood obesity
Ruba Şendur, Bahar Özcabi, Gül Yeşiltepe Mutlu, Abdulkadir Bozaykut; İstanbul, Türkiye

177 Türkiye’de üçüncü basamak bir çocuk yoğun bakımda trakeostomi uygulanan çocukların sonuçları
The outcomes of children with tracheostomy in a tertiary care pediatric intensive care unit in Turkey
Fulya Kamit Can, Ayşe Berna Anıl, Murat Anıl, Murat Gümüşsoy, Hale Çitlenbik, Tolga Kandoğan, Neslihan Zengin; İzmir, Türkiye

Olgu Sunumları / Case Reports

185 Stridorun ender bir nedeni: doğumsal laringeal perde
An unusual cause of stridor: congenital laryngeal web
Okşan Derinöz, Tuğba Şişmanlar; Ankara, Türkiye

189 Süt çocuğunda birincil kaviter tüberküloz
Primary cavitory tuberculosis in an infant
Zahide Yalaki, Medine Aysin Taşar, Eren Yıldız, Tuğba Zengin, Ergin Çiftçi, Yıldız Bilge Dallar; Ankara, Türkiye

193 Akut karın tablosu ile başvuran Wilkie sendromu: olgu sunumu
Wilkie’s syndrome admitted for acute abdomen: A case presentation
Hasret Ayyıldız Civan, Didem Gülcü, Tülay Erkan, Fügen Çullu Çokuğraş, Tufan Kutlu; İstanbul, Türkiye

197 Akut romatizmal ateşli olguda tam atriyoventriküler bloğa bağlı senkop ve geçici kalp pili ile tedavisi
Syncope due to complete atrioventricular block and treatment with a transient pacemaker in acute rheumatic fever
Mustafa Argun, Ali Baykan, Abdullah Özyurt, Özge Pamukçu, Kazım Üzümlü, Nazmi Narin; Kayseri, Türkiye

Editöre Mektup / Letter to the Editor

200 Çocuk hematoloji-onkoloji servisinde midazolam anafilaksisi gelişen bir olgu
Anaphylaxis with midazolam in pediatric hematology-oncology unit: a case report
Selma Çakmakçı, Turan Bayhan, Meriç Kaymak Cihan, İnci Ergürhan İlhan; Ankara, Türkiye

202 Türkçesi varken